

DIAGNOZA POTRZEB SZKOŁY PODSTAWOWEJ W POGORZELI

Na potrzeby realizacji planowanego wsparcia w ramach Działania 6.3 –
Edukacja Ogólnokształcąca FEWIM 2021-2027

Spis treści

Zdefiniowanie celu i zakresu diagnozy	2
Zastosowana metoda i narzędzie badawcze	2
1. Informacje o Szkole Podstawowej w Pogorzeli	3
1.1 Charakterystyka uczniów Szkoły Podstawowej w Pogorzeli	3
1.2 Charakterystyka nauczycieli Szkoły Podstawowej w Pogorzeli	4
1.3 Zasoby sprzętowe Szkoły Podstawowej w Pogorzeli.....	5
2. Edukacja włączająca – realizacja założeń w szkole.....	5
3. Potrzeby uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Pogorzeli	7
3.1 Potrzeby nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Pogorzeli	7
3.2 Potrzeby uczniów ze Szkoły Podstawowej w Pogorzeli.....	9
4. Sytuacja problemowa w Szkole Podstawowej w Pogorzeli.....	10
4.1 Zapotrzebowanie na wsparcie wynikające z sytuacji problemowej Szkoły Podstawowej w Pogorzeli i zdiagnozowanych potrzeb uczniów i nauczycieli.....	11
4.2 Bariery związane z udziałem w projekcie wśród uczniów i nauczycieli.....	12
Podsumowanie.....	14

Zdefiniowanie celu i zakresu diagnozy

Celem diagnozy było określenie potrzeb dotyczących rodzaju i formy wsparcia dla uczniów i nauczycieli w kontekście planowanego do realizacji wsparcia w ramach Działania 6.3 – Edukacja Ogólnokształcąca FEWIM 2021-2027.

Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o zapisy „Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027”.

Zebrane dane pozwoliły na zdiagnozowanie obszarów problemowych, określenie potrzeb uczniów i nauczycieli, a także opracowanie na tej podstawie działań wspierających Szkołę Podstawową w Pogorzeli.

Zastosowana metoda i narzędzie badawcze

Do diagnozy szkoły wykorzystano metodę ankietowania uzupełnioną o wywiad osobisty. Diagnoza potrzeb szkoły była przeprowadzana za pomocą elektronicznego kwestionariusza ankiety. Gruntowna i rzeczowa analiza uzyskanych wyników umożliwiła zaplanowanie konkretnego wsparcia dla szkoły (uczniów i nauczycieli).

Elektroniczny kwestionariusz ankiety zawierał dane ilościowe nt. uczniów, w tym z SPE i nauczycieli oraz informacje pozwalające dokładnie określić strukturę i charakterystykę badanej grupy. Dodatkowo część ankiety została poświęcona na badanie potrzeb uczniów w kontekście kształtowania kompetencji kluczowych (umiejętności podstawowych i przekrojowych) oraz potrzeb nauczycieli w zakresie wykorzystywania w pracy w szkole aktywnych metod nauczania z uwzględnieniem procesu grupowego, umiejętności kształtowania rozwoju u uczniów, rozbudzania ich pasji i zainteresowań oraz odkrywania ich potencjału. Ankieta badała również zakres potrzeb szkoły w kontekście pomocy i materiałów dydaktycznych wykorzystywanych na potrzeby prowadzenia zajęć z uczniami, kontekst realizacji założeń edukacji włączającej, a także bariery utrudniające udział w projekcie.

1. Informacje o Szkole Podstawowej w Pogorzeli

1.1 Charakterystyka uczniów Szkoły Podstawowej w Pogorzeli

W Szkole Podstawowej w Pogorzeli, zgodnie z danymi z czerwca 2024 r. kształci się 49 uczniów i uczennic (19 dziewcząt i 30 chłopców). Spośród wszystkich uczniów szkoły ok. 75% stanowią dzieci i młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych tj. 37 uczniów (17 dziewcząt i 20 chłopców). Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że objęcie wsparciem uczniów w szkole w ramach SPE wynika z:

- niepełnosprawności (3 osoby)
- zaburzeń zachowania lub emocji (1 osoba)
- szczególnych uzdolnień (5 osób)
- specyficznych trudności w uczeniu się (12 osób)
- niepowodzeń edukacyjnych (16 osób).

W szkole prowadzonych jest 8 oddziałów klasowych (po jednym oddziale w klasach I – VIII). Największa liczba uczniów kształci się na poziomie III klasy, a najmniejsza liczba dzieci uczy się w klasie II.

Poniższa tabela prezentuje wyniki uczniów z egzaminu ósmoklasisty w 2022 i 2023 roku.

Tabela nr 1: Wyniki egzaminu ósmoklasistów w Szkole Podstawowej w Pogorzeli w latach 2022 i 2023

Rok szkolny	Język polski	matematyka	Język angielski	Język niemiecki
2021/2022	47,00	42,00	44,00	0,00
2022/2023	68,00	31,00	54,00	0,00

źródło: opracowanie własne

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Pogorzeli w roku szkolnym 2021/2022 w ramach egzaminu kończącego II etap edukacji otrzymali najwyższe wyniki z języka polskiego (47%), z kolei najniższe z matematyki (42%). Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku 2023 były wyższe względem poprzedniego roku w ramach 2 przedmiotów. Uczniowie otrzymali z języka polskiego 68%, z języka angielskiego 54%. Niższe wartości względem 2022 roku odnotowano w przypadku matematyki - 31%. Oznacza to spadek o 11 punktów procentowych w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym. W szkole nie został przeprowadzony egzamin z języka niemieckiego.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że szacunkowo 20% rodziców uczniów Szkoły Podstawowej w Pogorzeli korzysta z pomocy społecznej. 91% uczniów pochodzi z obszarów wiejskich, z czego 73% codziennie dojeżdża do szkoły. W placówce kształcą się również uczniowie z niepełnosprawnościami w stopniu lekkim i umiarkowanym, z cukrzycą i Autyzmem.

Szkoła posiada w swojej ofercie zajęcia dodatkowe dla dzieci i młodzieży. Są to zajęcia wyrównawcze, zajęcia przygotowujące do egzaminu ósmoklasisty, koła z matematyki, języka polskiego oraz języka angielskiego. Jednocześnie przeprowadzona diagnoza wskazuje na niewystarczającą ilość różnorodnych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów i dostrzega potrzebę wsparcia dzieci i młodzieży o nowe formy rozwoju, dopasowane do pojawiających się potrzeb, w tym potrzeb uczniów z SPE.

1.2 Charakterystyka nauczycieli Szkoły Podstawowej w Pogorzeli

W Szkole Podstawowej w Pogorzeli pracuje 13 nauczycielek - dane z czerwca 2024 roku. W placówce nie jest zatrudniony żaden mężczyzna na stanowisku nauczyciela. Spośród ogółu kadry 2 nauczycielki są w wieku powyżej 50. roku życia. W szkole aż 61,5% nauczycielek posiada bogate doświadczenie zawodowe i stopień awansu zawodowego na poziomie nauczyciela dyplomowanego. W placówce pracują 2 nauczycielki mianowane, 2 kontraktowe, i 1 nauczycielka, która posiada stopień awansu zawodowego na poziomie nauczyciela początkującego/stażysty. W Szkole Podstawowej w Pogorzeli nie pracują nauczyciele z niepełnosprawnością.

Szkoła zatrudnia 2 specjalistów – logopedę i pedagoga specjalnego – w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniów. W placówce pracuje:

- 5 nauczycielek przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (z wyłączeniem nauczycieli nauczania początkowego)
- 4 nauczycielki nauczania początkowego
- 1 nauczycielka wychowania fizycznego
- 1 nauczycielka bibliotekarz
- 3 nauczycielki świetlicy.

1.3 Zasoby sprzętowe Szkoły Podstawowej w Pogorzeli

Przeprowadzona diagnoza potrzeb szkoły wskazuje, że placówka nie dysponuje pracownikami przedmiotowymi: przyrodniczą, matematyczną i geograficzną. Szkoła dysponuje pracownikami:

- chemiczną, wyposażoną w stół do doświadczeń, odczynniki, sprzęt do wykonywania podstawowych doświadczeń, fartuchy, okulary, co stanowi podstawowe wyposażenie zakupione z dotacji ministerstwa
- fizyczną, wyposażoną w podstawowy sprzęt do realizacji podstawy programowej, co stanowi podstawowe wyposażenie zakupione z dotacji ministerstwa
- biologiczną, wyposażoną w modele budowy ciała człowieka, walizkę do badania wody, odczynniki, z czego stan techniczny wyposażenia określany jest jako dobry.

Na podstawie danych zawartych w elektronicznym kwestionariuszu ankiety stwierdza się, że szkoła prowadzi nauczanie programowania oraz wykorzystuje metody STEAM w edukacji. Posiada klocki konstrukcyjne i roboty wykorzystywane w nauczaniu metodą STEAM. Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że 2 nauczycielki wykorzystują metodykę STEAM na lekcjach oraz podczas zajęć pozalekcyjnych.

2. Edukacja włączająca – realizacja założeń w szkole

Szkoła Podstawowa w Pogorzeli realizuje założenia edukacji włączającej. Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że placówka w ramach edukacji inkluzyjnej podejmuje działania mające na celu wspieranie uczniów o różnorodnych potrzebach poprzez:

- szkolenia dla nauczycieli
- dostosowanie przestrzeni szkolonej
- dopasowanie zasobów edukacyjnych do potrzeb uczniów (np. wykorzystanie oprogramowania wspomagającego naukę)
- prowadzenie wsparcia dla uczniów w postaci zajęć ze specjalistami
- promowanie postaw inkluzyjnych w społeczności szkolnej
- współpracę z rodzicami
- monitorowanie postępów uczniów
- elastyczność w ocenianiu

W ramach edukacji inkluzyjnej, placówka podejmuje dodatkowe działania mające na celu wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi. Uczniowie Ci biorą udział w programie Erasmus.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że szkoła wspiera uczniów z niepełnosprawnościami poprzez organizację zajęć rewalidacyjnych, socjoterapeutycznych, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, zajęć z pedagogiem specjalnym, zajęć logopedycznych, emocjonalno-społecznych oraz zajęć rozwijających uzdolnienia uczniów.

Zgodnie z *Rozporządzeniem MEN z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach*, potrzeba objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną może wynikać w szczególności z:

- niepełnosprawności
- niedostosowania społecznego
- zagrożenia niedostosowaniem społecznym
- zaburzeń zachowania lub emocji
- ze szczególnych uzdolnień
- ze specyficznych trudności w uczeniu się
- deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych
- choroby przewlekłej
- sytuacji kryzysowych lub traumatycznych
- niepowodzeń edukacyjnych
- zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi
- trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

Na podstawie diagnozy określono, że uczniowie o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych uczący się w Szkole Podstawowej w Pogorzeli potrzebują przede wszystkim:

- materiałów dydaktycznych dostosowanych do swoich potrzeb (potrzeb uczniów ze SPEiR)
- indywidualnego podejścia w nauczaniu
- elastycznych metod oceniania
- organizacji zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do różnych potrzeb (np. w formie zajęć rozwijających i wyrównawczych)
- wykwalifikowanej kadry, pod względem kształcenia uczniów z SPE

- dostępu do technologii wspierających naukę
- podejmowania działań integracyjnych (np. w formie projektów edukacyjnych).

Specjaliści i nauczyciele ze Szkoły Podstawowej w Pogorzeli w ramach pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych wykorzystują programy komputerowe, w które wyposażona jest nowoczesna pracownia komputerowa, a także pokój wyciszenia, pracownię fizyczno-chemiczną oraz sprzęt typu tablice multimedialne, interaktywne, rzutniki, laptopy, drukarkę 3D, mobilny monitor interaktywny.

3. Potrzeby uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Pogorzeli

Szkoła Podstawowa w Pogorzeli mając na uwadze dynamicznie zmieniający się kontekst edukacyjny oraz potrzeby swoich uczniów, koncentruje się na wieloaspektowym rozwoju, który obejmuje zarówno doskonalenie kompetencji nauczycieli, wzmacnianie programów edukacyjnych, jak również działania wspierające uczniów o różnorodnych potrzebach edukacyjnych. Zatem Dyrekcja szkoły dostrzega konieczność rozwoju w placówce kilku obszarów. Z diagnozy potrzeb szkoły wynika, że istotne jest:

- wykorzystywanie sztucznej inteligencji (AI)
- nabycie oraz doskonalenie umiejętności, kompetencji i kwalifikacji u nauczycieli przygotowujących ich do kształcenia zorientowanego na ucznia zgodnie z ZSU 2030
- promowania pozytywnego wizerunku nauczyciela
- działania uświadamiające, skierowane do uczniów, nauczycieli związane z przeciwdziałaniem dyskryminacji (w tym ze względu na orientację seksualną).

3.1 Potrzeby nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Pogorzeli

Dyrekcja Szkoły Podstawowej w Pogorzeli zauważa konieczność rozwijania kompetencji kadry pedagogicznej, które mogą znacząco podnieść jakość edukacji w szkole i przyczynić się do wszechstronnego rozwoju uczniów. Inwestowanie w umiejętności nauczycieli pozwoli na lepsze dostosowanie metod nauczania do potrzeb uczniów, promowanie ich zaangażowania w naukę oraz wspieranie ich indywidualnych talentów i pasji. Poprzez ciągłe doskonalenie zawodowe nauczycieli, szkoła będzie mogła oferować jeszcze wyższy poziom edukacji i stworzyć sprzyjające warunki do nauki i rozwoju dla wszystkich uczniów.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że nauczyciele potrzebują rozwijania następujących kompetencji:

- gotowości do wdrażania zmian i edukacji ustawicznej
- rozwiązywania problemów danego wieku rozwojowego
- wsparcia procesu uczenia się przy użyciu narzędzi multimedialnych
- kreowania sytuacji wzbudzających motywację wewnętrzną uczniów
- zarządzania zmianą.

Z przeprowadzonej diagnozy szkoły wynika, że nauczyciele wykazują zainteresowanie rozwojem w ramach poniższych obszarów:

- przygotowania do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia się zgodnie z ZSU 2030 (tj. wyposażenie nauczyciela w skuteczne metody pracy z uczniem, generujące aktywną rolę ucznia i premiujące samodzielność i kreatywność ucznia)
- rozwijania umiejętności zarządzania własnym rozwojem i karierą zawodową, z uwzględnieniem życia rodzinnego i osobistego
- doskonalenia znajomości i umiejętności posługiwania się nowoczesnymi metodami i technikami pracy dydaktycznej, w tym z wykorzystaniem ICT i AI
- rozwijania metod nauczania i uczenia się sprzyjających kształtowaniu postaw kreatywności i innowacyjności wśród uczniów

Przeprowadzona diagnoza wskazuje na wagę problemu związanego z szeroko rozumianą dyskryminacją i jednocześnie potrzebę kształtowania postaw antydyskryminacyjnych w środowisku szkolnym. Szkoła powinna być miejscem, gdzie każde dziecko czuje się bezpieczne i akceptowane. Dyskryminacja i postawy dyskryminacyjne mogą prowadzić do poczucia wykluczenia, lęku, a nawet depresji u uczniów. Przeciwdziałanie takim zjawiskom pomaga w budowaniu pozytywnego i wspierającego środowiska szkolnego, gdzie uczniowie mogą się swobodnie rozwijać. Walka z dyskryminacją w szkole uczy uczniów wartości, takich jak tolerancja, empatia, szacunek dla różnorodności oraz sprawiedliwość. Te umiejętności są niezbędne nie tylko w kontekście szkolnym, ale także w życiu dorosłym, przygotowując uczniów do funkcjonowania w zróżnicowanym społeczeństwie.

Nauczyciele Szkoły Podstawowej w Pogorzeli z uwagi na znaczący wpływ na kształtowanie postaw wśród dzieci i młodzieży szkolnej, w tym kontakt i współpracę z rodzicami, potrzebują wsparcia w postaci warsztatów w zakresie kształtowania postaw antydyskryminacyjnych w szkole.

3.2 Potrzeby uczniów ze Szkoły Podstawowej w Pogorzeli

Zgodnie z założeniami Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030, kształtowanie kluczowych kompetencji (zarówno podstawowych, jak i przekrojowych) jest niezbędne do osiągnięcia sukcesu zarówno w życiu społecznym, jak i zawodowym. Dynamiczne zmiany społeczno-gospodarcze oraz rozwój nowych technologii wymagają zdolności do adaptacji i szybkiego nabywania wiedzy oraz umiejętności z różnych dziedzin. Oprócz specjalistycznej wiedzy, równie istotne jest rozwijanie umiejętności przyszłości, które są nieodzowne dla samorealizacji, rozwoju osobistego, włączenia społecznego oraz satysfakcjonującego życia. Dlatego kluczem jest, aby już od najmłodszych lat, szczególnie poprzez edukację szkolną, rozwijać umiejętności podstawowe i przekrojowe. W ten sposób uczniowie nie tylko zyskają solidne fundamenty do dalszej nauki, ale także będą lepiej przygotowani do radzenia sobie z wyzwaniami przyszłości. Edukacja powinna również obejmować programy promujące kreatywność, krytyczne myślenie i umiejętności interpersonalne, które są kluczowe w szybko zmieniającym się świecie.

Na podstawie danych uzyskanych z przeprowadzonej diagnozy można stwierdzić, że uczniowie Szkoły Podstawowej w Pogorzeli potrzebują wsparcia w rozwijaniu umiejętności matematycznych oraz podstawowych kompetencji w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, a także w naukach przyrodniczych, technologii i inżynierii. Szczególnie ważne jest, aby program nauczania koncentrował się na praktycznych zastosowaniach tych umiejętności, umożliwiając uczniom lepsze zrozumienie materiału i jego zastosowanie w codziennym życiu. Dodatkowo, rozwijanie tych kompetencji pomoże uczniom w kształtowaniu krytycznego myślenia, rozwiązywaniu problemów oraz pracy zespołowej, niezbędnych w dynamicznie zmieniającym się świecie. Wprowadzenie interaktywnych metod nauczania oraz projektów grupowych może znacząco zwiększyć zaangażowanie uczniów i efektywność nauki w tych kluczowych obszarach.

Jednocześnie spośród umiejętności przekrojowych ważne dla dzieci i młodzieży ze Szkoły Podstawowej w Pogorzeli jest rozwijanie umiejętności:

- osobistych, społecznych i w zakresie uczenia się
- w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej
- w zakresie pracy zespołowej
- związanych z kreatywnością i innowacyjnością.

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na określenie potrzeb uczniów w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych (umiejętności podstawowych, przekrojowych w szkole). Zgodnie z jej wynikami dzieci i młodzież ze Szkoły Podstawowej w Pogorzeli potrzebują:

- zwiększenia odwagi w zakresie podchodzenia do wyzwań edukacyjnych
- zmniejszenia zjawiska wykluczenia z grupy
- zwiększenia zaangażowania uczniów w proces edukacji
- zwiększenia poziomu koncentracji w klasie
- zwiększenia ciekawości poznawczej i motywacji
- rozwijania umiejętności wykorzystywania narzędzi ICT w celach edukacyjnych
- kształtowania kompetencji obywatelskich, społecznych, interpersonalnych.

Ponadto uczniowie Szkoły Podstawowej w Pogorzeli potrzebują realizacji działań mających na celu przeciwdziałanie dyskryminacji w środowisku szkolnym poprzez udział w warsztatach mających na celu budowanie postawy otwartości i przeciwdziałania dyskryminacji.

4. Sytuacja problemowa w Szkole Podstawowej w Pogorzeli

Właściwe określenie sytuacji problemowej szkoły umożliwia dopasowanie odpowiednich form rozwojowych, w taki sposób, aby stanowiły one odpowiedź na konkretne potrzeby uczniów i nauczycieli. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy w Szkole Podstawowej w Pogorzeli dostrzeżono poniższe obszary wymagające wsparcia, które wpływają na jakość kształcenia i funkcjonowanie szkoły, w tym uczniów i nauczycieli:

- niewystarczający rozwój nauczycieli w zakresie aktywnych metod nauczania z uwzględnieniem procesu grupowego, umiejętności kształtowania rozwoju u uczniów, rozbudzania ich pasji i zainteresowań, a także odkrywania ich potencjału
- brak adekwatnego przygotowania nauczycieli do pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, a także dostępu do technologii wspierających ich naukę
- zbyt mały zasób umiejętności zarządzania własnym rozwojem i karierą zawodową, z uwzględnieniem życia rodzinnego i osobistego
- za mała oferta w postaci zajęć dodatkowych dla uczniów, które rozwijałyby ich pasję, zainteresowania w kontekście indywidualnych potrzeb
- zbyt mała ilość zajęć pozalekcyjnych stwarzających możliwość kształtowania u uczniów w sposób praktyczny kompetencji kluczowych (umiejętności podstawowych i przekrojowych)
- zbyt mała ilość zajęć dodatkowych dla uczniów posiadających specjalne potrzeby edukacyjne i rozwojowe
- niewystarczające wsparcie uczniów w zakresie edukacji ekologicznej, ukierunkowanej na ochronę przyrody oraz utrzymanie równowagi ekologicznej i finansowej

- konieczność przeciwdziałania przejawom dyskryminacji w środowisku szkolnym poprzez działania kierowane do uczniów i nauczycieli

4.1 Zapotrzebowanie na wsparcie wynikające z sytuacji problemowej Szkoły Podstawowej w Pogorzeli i zdiagnozowanych potrzeb uczniów i nauczycieli

Określenie sytuacji problemowej w szkole pozwoliło na wskazanie obszarów wsparcia, które w znaczący sposób mogłyby przyczynić się do poprawy funkcjonowania szkoły. Uczniowie potrzebują równego dostępu do kształcenia o wysokiej jakości, które uwzględnia potrzeby różnorodnych grup dzieci i młodzieży. Wymaga to stosownego przygotowania kadry pedagogicznej, której zaangażowanie i kompetencje mają znaczny udział w sukcesach edukacyjnych dzieci i młodzieży. Przeprowadzona diagnoza ukazuje na potrzebę rozwijania wśród uczniów postawy sprawczości, i wychodzenia z inicjatywą by rozwijać umiejętności z zakresu przedsiębiorczości.

Przeprowadzona diagnoza wskazuje na potrzebę odpowiedniego przygotowania nauczycieli do pracy z dziećmi i młodzieżą i jednocześnie wskazuje kierunek i zakres potrzebnego wsparcia dla uczniów w postaci zajęć dodatkowych, które umożliwiają kształtowanie w praktycznym działaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych.

Ważny aspekt rozwojowy szkoły dotyczy ekspresji kulturalnej, w tym rozwoju szerokokorozumianych pasji i zainteresowań. Nauczyciele potrzebują dostępu do wiedzy i umiejętności z różnorodnych dziedzin, wykraczających poza realizowane w szkole, w celu prowadzenia zajęć dodatkowych dla uczniów, a także dostępu do materiałów dydaktycznych możliwych do wykorzystania podczas zajęć. Pobudzanie ekspresji kulturalnej wśród uczniów wymaga odpowiedniego przygotowania nauczycieli również poprzez stosowanie metod sprzyjającym kształtowaniu postaw kreatywności i innowacyjności. Uczniowie ze szkoły wymagają organizacji zajęć pozalekcyjnych, które pozwolą na kreatywne spędzanie czasu wolnego, ale przede wszystkim obcowanie z szerokokorozumianą kulturą, a także pobudzenia do poszukiwania i odkrywania własnych pasji, zainteresowań oraz twórczego rozwoju. Przeprowadzona diagnoza wskazuje na zainteresowanie wśród dzieci i młodzieży rozwijaniem własnej ekspresji, stąd też rekomenduje się realizację zajęć np. z rękodzieła-artystycznego, zajęć teatralno-filmowych, a także warsztatów kulinarnych.

W wyniku przeprowadzonych badań dostrzega się także konieczność rozwijania w szkole pracy metodą eksperymentu (z wykorzystaniem niezbędnego sprzętu i narzędzi do prowadzenia zajęć), która przygotowuje pedagogów do kształcenia zorientowanego na ucznia, gdzie promuje się samodzielność, kreatywność oraz aktywną rolę ucznia w procesie kształcenia. Nauczyciele potrzebują rozwijania

umiejętności pracy metodami aktywnymi, rozwijającymi umiejętności wnioskowania u uczniów, samodzielnego dochodzenia do rozwiązania, dzięki czemu nauczanie stanowić będzie proces, a nie jedynie odtwórcze podejście do uczenia się. Dla dzieci i młodzieży ze szkoły niezbędny jest dostęp do zajęć wykorzystujących interdyscyplinarne podejście i integrację treści poprzez rozwijanie umiejętności podstawowych z zakresu nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii z wykorzystaniem metody eksperymentu.

Istotny kierunek rozwoju zarówno uczniów jak i nauczycieli szkoły stanowi również poszerzanie kompetencji nauczycieli w zakresie rozwoju u uczniów umiejętności społecznych, obywatelskich, kreatywności oraz przedsiębiorczości. Nauczyciele potrzebują rozwijania umiejętności prowadzenia procesu grupowego w ramach pracy z uczniami z wykorzystaniem inspirujących i angażujących metod (np. projektów edukacyjnych), a nie odtwórczych metod, które pozwolą wzmacniać postawy przedsiębiorcze i będą jednocześnie wyzwalać wśród uczniów potencjał i chęć do podejmowania aktywności obywatelskiej i inicjatyw edukacyjnych. W celu wzmocnienia wśród uczniów odpowiedzialności za podejmowane działania, niezbędne jest wzbudzenie w nich motywacji do twórczego działania poprzez wzmacnianie kompetencji społecznych, budowanie sprawczości i podejmowania inicjatyw. Uczniowie potrzebują organizacji zajęć rozwijających postawy aktywności i wychodzenia z inicjatywą, w tym podejmowania działań obywatelskich.

Obszarem do rozwoju szkoły, który został również wyodrębniony w diagnozie jest pogłębienie umiejętności pracy z uczniami, w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi w zakresie rozwoju umiejętności osobistych (m.in. wspierania dobrostanu fizycznego i emocjonalnego, motywacji do działania, budowania sprawczości) oraz związanych z uczeniem się. Nauczyciele potrzebują rozwijania umiejętności pracy w roli przewodnika, tutora, by aktywnie włączać uczniów w proces nauki poprzez wykorzystanie aktywnych technik uczenia się oraz wzmacniania i utrzymania motywacji u uczniów, w tym dzieci i młodzieży z SPE. Z kolei uczniowie potrzebują dostępu do zajęć odpowiadających ich potrzebom i możliwościom w ramach rozwoju umiejętności osobistych, w tym zarządzania własnym uczeniem się i wspierania kondycji psycho-fizycznej oraz budowania motywacji i radzenia sobie z wyzwaniami.

4.2 Bariery związane z udziałem w projekcie wśród uczniów i nauczycieli

Przeprowadzona diagnoza potrzeb Szkoły Podstawowej w Pogorzeli pozwoliła określić potencjalne trudności, których występowanie może utrudnić udział uczniom i nauczycielom w projekcie. Znajomość konkretnych barier stojących na drodze do udziału w projekcie pozwoli na opracowanie adekwatnego wsparcia dla uczniów i nauczycieli, nie tylko w kontekście faktycznych potrzeb, lecz również

przeciwdziałania trudnościom, które mogą wpłynąć na późniejszą realizację wsparcia, a także opracowanie środków zaradczych.

Wśród barier utrudniających udział w projekcie Szkoły Podstawowej w Pogorzeli zdiagnozowano:

- ze strony uczniów trudności z dojazdem do miejsc realizacji projektu
- ze strony nauczycieli brak czasu na udział w szkoleniach spowodowany natłokiem obowiązków, a także wypalenie zawodowe.

Podsumowanie

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę Szkoły Podstawowej w Pogorzeli zdefiniowano potrzeby uczniów i nauczycieli szkoły. Dyrekcja szkoły kładzie nacisk na promowanie postaw inkluzyjnych w społeczności szkolnej, co oznacza tworzenie takiego środowiska edukacyjnego, w którym każdy uczeń, niezależnie od swoich różnic (np. kulturowych, etnicznych, płciowych, związanych z niepełnosprawnością), czuje się akceptowany, szanowany i wspierany. Proces ten obejmuje różne działania, strategie i podejścia, które mają na celu eliminację barier i promowanie równości.

Promowanie postaw inkluzyjnych w społeczności szkolnej jest procesem ciągłym, wymagającym zaangażowania całej społeczności szkolnej. Jest to kluczowe dla stworzenia środowiska, w którym każdy uczeń ma szansę na pełny rozwój i osiągnięcie sukcesu. Dlatego też rekomenduje się szkolenia dla nauczycieli w zakresie pracy z uczniem z SPE doskonalące metody pracy związane z edukacją włączającą i zajęcia dodatkowe dla uczniów z SPE.

Z przeprowadzonej diagnozy wyłania się potrzeba promowania pozytywnego wizerunku nauczyciela, jako kluczowego ogniwa budowania silnej i efektywnej społeczności szkolnej. Aktywność i zaangażowanie nauczycieli korelują z wypaleniem zawodowym. Stąd też umożliwienie kadry pedagogicznej podnoszenia swoich kwalifikacji i kompetencji z pewnością wpłynie na postawy pedagogów, a w konsekwencji na jakość kształcenia w szkole.

Wyniki diagnozy wskazują, że szczególny nacisk powinien zostać położony na rozwój wśród nauczycieli umiejętności w zakresie aktywnych metod nauczania, w tym w oparciu o proces grupowy, a także umiejętności kształtowania kompetencji przekrojowych w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej u uczniów, związanych z kreatywnością i innowacyjnością, a także kształtowanie kompetencji obywatelskich, interpersonalnych, społecznych. Odpowiednie przygotowanie nauczycieli z tego zakresu, pozwoli na praktyczny rozwój umiejętności wśród uczniów poprzez organizację im zajęć pozalekcyjnych.

Rekomenduje się nauczycielom warsztaty z kształtowania kompetencji kluczowych (umiejętności podstawowych, przekrojowych) wśród uczniów w szczególności umiejętności uczenia się. Uczniowie potrzebują zajęć dodatkowych w zakresie rozwijania umiejętności uczenia się, pracy zespołowej, a także zajęć pozalekcyjnych z wykorzystania metody eksperymentu i narzędzi krytycznego myślenia, które umożliwiających rozwój umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii

i inżynierii. Stąd też rekomenduje się również warsztaty dla nauczycieli z prowadzenia zajęć metodą eksperymentu z wykorzystaniem narzędzi metodycznych.

Na podstawie zebranych informacji ustalono, że kluczowym elementem wsparcia dla Szkoły Podstawowej w Pogorzeli jest organizacja dodatkowych zajęć dla uczniów, które pomogą rozwijać ich indywidualne talenty, pasje i zainteresowania. Ponadto, wyniki diagnozy wskazują na potrzebę wprowadzenia działań promujących szacunek i tolerancję wśród uczniów i nauczycieli, aby przeciwdziałać wszelkim formom dyskryminacji w szkole. Dyskryminacja ma negatywny wpływ na zdrowie psychiczne uczniów. Walka z dyskryminacją i tworzenie inkluzyjnego środowiska pomaga w zapobieganiu problemom psychicznym, takim jak stres, lęk czy depresja, co z kolei wpływa na lepsze samopoczucie uczniów i ich zdolność do nauki. Zwracanie uwagi na problem dyskryminacji i postaw dyskryminacyjnych w szkole jest istotne dla zapewnienia równości, bezpieczeństwa, wsparcia emocjonalnego oraz przygotowania uczniów do odpowiedzialnego funkcjonowania w zróżnicowanym społeczeństwie.

Przeprowadzona diagnoza potrzeb uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Pogorzeli umożliwi opracowanie odpowiednich form wsparcia. Praktyczne rozwijanie umiejętności przyszłości u uczniów oraz zachęcanie ich do podejmowania inicjatyw zwiększy ich poczucie sprawczości i wpływu na otoczenie. Z kolei wyposażenie nauczycieli w kompetencje związane z aktywną pracą z grupą oraz rozbudzaniem pasji i zainteresowań uczniów z pewnością podniesie jakość kształcenia w szkole. Ważnym elementem będzie również rozwijanie umiejętności, które promują kreatywność i krytyczne myślenie wśród uczniów. Dzięki temu szkoła stanie się miejscem, gdzie dzieci mogą nie tylko zdobywać wiedzę, ale także rozwijać swoje zdolności interpersonalne i społeczne, przygotowując je do wyzwań przyszłości. Wprowadzenie systematycznych szkoleń i warsztatów dla nauczycieli pozwoli im na bieżąco doskonalić swoje metody dydaktyczne i pedagogiczne, co dodatkowo wzbogaci proces edukacyjny.

DYREKTOR
Szkoły Podstawowej
w Pogorzeli
mgr Monika Wojska-Taudul 11.09.2024

Diagnozę zatwierdzono - data i podpis Dyrektora szkoły

BURMISTRZ GOŁDAPI
13.09.2024 *124*
Konrad Kazaniecki

Diagnozę zatwierdzono - data i podpis przedstawiciela Organu prowadzącego